



## Eesti Erametsaliidu ettepanekud valitsusliidu koalitsioonikokkuleppesse:

1. Maaomanikele kompenseeritakse riigi poolt õiglaselt ja koheselt omandi majandamisvõimalust kitsendavad looduskaitsepiirangud:
  - a. Hüvitatakse saamata jäänud tulu;
  - b. Vahendid looduskaitsepiirangutega kinnistute riigile omandamiseks planeeritakse tagasiosustajärjekorra seisule vastavalt iga-aastaselt riigieelarvesse. Omaniku soovil tagatakse kahe aasta jooksul piirangu kehtestamisest riigi poolt maade omandamine või samaväärse looduskaitsepiiranguteta maa vastu vahetamine.<sup>1</sup>
2. Soodustada puidu kasutamist taastuenergiast.<sup>2</sup> Iga miljon tihumeetrit puidu raiet loob ligi kolm tuhat töökohta ja iga raiutud tihumeeter toob keskmiselt 70 eurot makstulu riigile.
3. Füüsilisele isikule kehtestatakse tulumaksusoodustus kasvava metsa müügi, raieõiguse müügi ning metsamaterjali müügi pealt 10%, et elavdada oluliselt füüsiliste isikute metsade majandamist.<sup>3</sup>
4. Siseriiklike metsandustoetuste jätkumine ja eelarve suurendamine. Jätkata metsaomanike metsakasvatustööde ning metsaühistute arengu riigipoolset toetamist, andes samas halduslepingute alusel osad metsandusega seotud riigi funktsioonid (nt metsateatiste kontroll, raielankide ja uuendusala ülevaatus, metsakahjustuste hindamine, looduskaitsepiirangutega teostamise korraldamine, jooksev metsakorraldus, elupaikade seire vms) metsaühistutele.<sup>4</sup>
5. Õigusruumi muudetakse selliselt, et maaomanikele tekib õiguslik alus ja toimiv süsteem saada oma maal tehnoarajatiste talumise eest õiglast hüvitist. Sätestatakse ühtsed põhimõtted maaomanike ja liinihaldajate õigustest ja kohustustest nii rajatavate kui ka olemasolevate trasside ehitamisel, hooldamisel ja rekonstrueerimisel.<sup>5</sup>
6. Tänapäevane jahiseadus ei toimi ja omanikel ei ole võimalik tagada oma vara kaitsmist ulukikahjustuste eest. Algatada jahiseaduse muutmise, mis vähendab ulukikahjustusi ja arvestab erametsaomanike huve.

<sup>1</sup> Õiguskantsleri ettepanek looduskaitseaduse § 20 põhiseadusega kooskõlla viimiseks [http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field\\_document2/6iguskantsleri\\_ettepanek\\_nr\\_8\\_riigikogule.pdf](http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/6iguskantsleri_ettepanek_nr_8_riigikogule.pdf)

<sup>2</sup> Energiamaajanduse arengukava aastani 2030 eelnõu kohaselt energiamaajanduse eesmärkide täitmise tulemusena eeldatakse, et 80% Eestis toodetud soojusest toodetakse aastaks 2030 taastuvate energiaallikate baasil. Eesti elektrimaajanduse arengu visioon aastani 2050 näeb ette, et elektri tootmisel kasvab kütusevabade jm taastuvate energiaallikate osakaal. Kodumaiste tahkekütustena käsitletakse eelkõige puitset ja põllumajanduslikku päritolu biomassi, põlevkivi, turvast ning mitmesuguseid jäämeid. Kohalike tahkekütuste kasutamine võimaldab mitmekesistada energiaallikaid, jaotada regionaalselt ühtlasemalt energiatootmist ja vähendada energiatootmisega kaasnevat keskkonnamõjusid. Samuti on kohalike tahkekütuste hinnatase eeldatavalt stabiilsem, võrreldes imporditavate fossiilsete kütustega. Allikas: Energiamaajanduse arengukava (ENMAK) aastani 2030 eelnõu.

<sup>3</sup> Uuringu „Erametsade majandamise 2013. ja 2014. aasta kattetulu arutamise analüüs“ kohaselt loob iga miljon tihumeetrit puidu raiet ligi kolm tuhat töökohta ja iga raiutud tihumeeter toob keskmiselt 70 eurot makstulu riigile.

<sup>4</sup> Et tagada Eesti metsanduse arengukavas aastani 2020 seatud riigi poolt võetud ülesannete täitmine – sealhulgas metsade seisundi hindamiseks ja töhusa kasutamise planeerimiseks vajalike aktuaalsete ja kvaliteetsete inventeerimisandmete olemasolu ja kättesaadavus ning aktiveerida metsaomanikke metsi majandama – metsamajanduslikke töid tegema, puitu turule tooma ning lisandväärtust looma, tuleb toetada järjepidevalt metsaomanike ühistegevuse arengut, suurendada metsaühistute võimekust ning tagada pikas perspektiivis metsaomanikele jätkusuuliku tugisüsteemi olemasolu.

Metsakasvatustööde toetamise ning peamiselt väikemetsaomanikke abistavate metsaühistute tugevnemise tulemusena on viimastel aastatel märgatavalt paranenud erametsade majandamine. Mitmekordistunud on nii hooldusraiate kui metsauuenduse mahud, kuna toetus aitab katta metsakasvatuse kulud ning ühistu saab väikeomanikule teha metsa majandamise lihtsaks ja usaldusväärseks. Ometigi jääme erametsade majandamisaktiivsusele Põhjamaadele oluliselt alla. Vajame jätkuvaid meetmeid metsaomanike aktiveerimiseks ja toetamiseks. Kui metsaomanikke on kokku üle 110 000, siis väga väikese metsakinnistu (alla 2 ha) omanikke on üle 50 000. Väga väike omand tähendab reeglina ka tagasihoidlikku huvi metsatüki kasutamise vastu. Omaniku vaates võib majanduslikus mõttes olla tegemist vähetähtsa varaga, kuid suure hulga väikeomandite metsanduslikust kasutusest väljalangemine tähendab kasutamata potentsiaali Eesti majandusele. Toetuste motiveeriv ning ühistute abistaval mõjul saaks selle metsaressursi kasutusse võtta.

<sup>5</sup> Riigikohtu 17.04.2012 otsus asjas nr 3-4-1-25-11.